

P6_TA(2006)0245

Sytuacja kobiet w konfliktach zbrojnych i ich rola w odbudowie i procesie demokratycznym w krajach po zakończeniu konfliktu

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji kobiet w konfliktach zbrojnych i ich roli w odbudowie i procesie demokratycznym w krajach po zakończeniu konfliktu (2005/2215(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) 1325(2000) w sprawie wspierania pokoju i bezpieczeństwa przez kobiety z dnia 31 października 2000 r., (zwaną dalej rezolucją RB ONZ) stwierdzającą, że kobiety powinny być traktowane na równi z mężczyznami w czynieniu wysiłków w celu utrzymania i wspierania pokoju i bezpieczeństwa oraz, że powinny one w pełni współdziałać w tym zakresie,
- uwzględniając swoją rezolucję z 30 listopada 2000 r. w sprawie udziału kobiet w pokojowym rozwiązywaniu konfliktów¹,
- uwzględniając Powszechną Deklarację Praw Człowieka ONZ, z dnia 10 grudnia 1948 r., a także Deklarację Wiedeńską i Program Działań uchwalone na Światowej Konferencji Praw Człowieka, która odbyła się w dniach 14–25 czerwca 1993 r.,
- uwzględniając Biuletyn Sekretarza Generalnego ONZ dotyczący specjalnych środków ochrony przed wyzyskiem i wykorzystywaniem seksualnym (ST/SGB/2003/13),
- uwzględniając deklarację ONZ o eliminacji przemocy wobec kobiet, z dnia 20 grudnia 1993 r.², oraz konwencję ONZ o prawach dziecka, z dnia 20 listopada 1989 r.,
- uwzględniając Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) z dnia 18 grudnia 1979 r. oraz jej protokół dodatkowy,
- uwzględniając konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, z dnia 10 grudnia 1984 r., deklarację ONZ o ochronie kobiet i dzieci na wypadek zagrożenia i w czasie konfliktu zbrojnego, z dnia 14 grudnia 1974 r.³, a w szczególności jej ustęp 4, na mocy którego należy przyjąć skuteczne środki zakazujące prześladowania, torturowania, stosowania przemocy i poniżającego traktowania wobec kobiet,
- uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ 1265(1999) w sprawie ochrony ludności cywilnej w czasie konfliktów zbrojnych, z dnia 17 września 1999 r., a w szczególności jej ustęp 14, na mocy którego personel ONZ, zaangażowany w działania mające na celu przywrócenie, utrzymanie i umocnienie pokoju przechodzi stosowne szkolenie, zwłaszcza w zakresie praw człowieka, wraz z przepisami dotyczącymi

---

¹ Dz.U. C 228 z 13.08.2001, str. 186.

² Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 48/104.

³ Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 3318 (XXIX).

szczególnych kwestii dotyczących płci,

- uwzględniając rezolucję ONZ w sprawie udziału kobiet w umacnianiu pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, z dnia 15 grudnia 1975 r.¹, ., Deklarację ONZ w sprawie udziału kobiet w działaniach na rzecz pokoju i współpracy międzynarodowej, z dnia 3 grudnia 1982 r.², a w szczególności jej ustęp 12, dotyczący konkretnych środków, jakie należy przyjąć w celu zwiększenia udziału kobiet w działaniach na rzecz pokoju,
- uwzględniając Deklarację Pekinąską i Platformę Działania, ustanowioną podczas Czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet, która odbyła się w dniach 4-15 września 1995 r., a w szczególności sekcję E dotyczącą kobiet i konfliktów zbrojnych oraz dokument przyjęty na sesji specjalnej Organizacji Narodów Zjednoczonych Pekin + 5 i Pekin + 10 w sprawie dalszych działań i inicjatyw mających na celu wdrożenie Deklaracji Pekinąskiej i Platformy Działania, która odbyła się w dniach 5-9 czerwca 2000 r., a w szczególności jej ust. 13 dotyczący przeszkód w zakresie jednakowego udziału kobiet w działaniach na rzecz przywrócenia pokoju, a także jej ust. 124 dotyczący jednakowego uczestnictwa mężczyzn i kobiet w misjach na rzecz utrzymania pokoju i negocjacjach pokojowych,
- uwzględniając Statut Rzymski ustanawiający Międzynarodowy Trybunał Karny, przyjęty w dniu 17 lipca 1998 r., a w szczególności art. 7 i 8, które kwalifikują gwałt, niewolę seksualną, przymusową ciężę, przymusową sterylizację i wszelkie inne formy przemocy seksualnej jako zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne, utożsamiając je również z formą tortur i ciężką zbrodnią wojenna niezależnie od tego, czy czynów tych dokonuje się w sposób systematyczny, czy też nie, podczas konfliktów międzynarodowych czy konfliktów wewnętrznych,
- uwzględniając konwencje genewskie z 1949 r. i ich protokoły dodatkowe z 1977 r., na mocy których kobiety są chronione przed gwałtem i wszelkimi innymi formami przemocy seksualnej,
- uwzględniając rezolucję 1385 (2004) i zalecenie 1665 (2004) Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy w sprawie „Zapobiegania i regulacji konfliktów: rola kobiet”, przyjęte dnia 23 czerwca 2004 r.,
- uwzględniając rezolucję przyjętą podczas 5 Europejskiej Konferencji Ministerialnej w sprawie Równości Kobiet i Mężczyzn, która odbyła się w dniach 22-23 stycznia 2003 r. w Skopje, zatytułowaną „Rola kobiet i mężczyzn w zapobieganiu konfliktom, budowie pokoju oraz procesach demokratycznych po zakończeniu konfliktu – aspekty płci (gender perspective)”,
- uwzględniając deklarację „Równość płci: podstawowa kwestia w zmieniających się społeczeństwach” i związany z nią program działania, przyjęte podczas wyżej wymienionej 5 Europejskiej Konferencji Ministerialnej,
- uwzględniając decyzję Rady Ministerialnej OBWE nr 14/04 z dnia 7 grudnia 2004 r. w Sofii w sprawie programu działania OBWE w 2004 r. dotyczącego wspierania równości płci,

---

¹ Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 3519 (XXX).

² Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 37/63.

- uwzględniając decyzję nr 14/05 Rady Ministerialnej OBWE z dnia 6 grudnia 2005 r. w Lublaniu w sprawie udziału kobiet w zapobieganiu konfliktom, zarządzaniu kryzysami i odbudowie po konflikcie,
  - uwzględniając zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy 5(2002) dla państw członkowskich w sprawie ochrony kobiet przed przemocą, w odniesieniu do przemocy podczas konfliktów zbrojnych i na obszarach wcześniej dotkniętych konfliktami zbrojnymi,
  - uwzględniając „dokument operacyjny” Rady w sprawie wdrożenia rezolucji RB ONZ nr 1325(2000) w kontekście Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (EPBiO), w brzmieniu przyjętym w listopadzie 2005 r.,
  - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia oraz opinię Komisji Spraw Zagranicznych oraz Komisji Rozwoju (A6-0159/2006),
- A. mając na uwadze, że w czasie konfliktu kobiety, jako ludność cywilna, są tak samo jak dzieci i starcy ofiarami wielu aktów przemocy, w tym na tle seksualnym,
  - B. mając na uwadze, że przemoc wobec kobiet w czasie konfliktów zbrojnych pociąga za sobą nie tylko cierpienie fizyczne i/lub seksualne, ale również narusza ich prawa gospodarcze, społeczne i kulturalne,
  - C. mając na uwadze, że najgłębsze przyczyny faktu, iż kobiety są szczególnie narażone na przemoc w czasie konfliktów, wynikają często z powszechnego społecznego niedoceniań kobiet i z ograniczonego dostępu do edukacji i zatrudnienia, i że w związku z tym emancypacja kobiet jest warunkiem koniecznym do zwalczania przemocy związanej z płcią w czasie konfliktów zbrojnych,
  - D. mając na uwadze, że gwałty i prześladowania seksualne wykorzystuje się jako narzędzie walki w celu poniżania i psychologicznego łamania przeciwnika, a przy tym ofiary tych praktyk są często napiętnowane, odrzucane, maltretowane czy wręcz zabijane przez własną wspólnotę, która chce w ten sposób odzyskać swój honor,
  - E. podkreślając fakt, iż historia pokazała, iż wywoływanie wojen zdaje się być aktywnością zdecydowanie zdominowaną przez mężczyzn, oraz że w związku z tym uzasadnione jest oczekiwanie, że szczególne umiejętności kobiet do prowadzenia dialogu i do sprzeciwiania się przemocy mogą przyczynić się w sposób bardzo pozytywny do zapobiegania konfliktom i ich zarządzania w sposób pokojowy,
  - F. mając na uwadze, że w okresie konfliktu kobiety napotykają trudności w dostępie do opieki zdrowotnej w zakresie rozrodczości, jakiej wymaga natura kobieca, jak antykoncepcja, leczenie chorób przenoszonych drogą płciową, opieka podczas ciąży oraz jej przerywanie, jeżeli kobieta tego sobie życzy, poród, opieka poporodowa oraz podczas menopauzy,
  - G. mając na uwadze, że dobrowolne lub wymuszone praktyki seksualne, bez możliwości zabezpieczenia się przez kobietę, mogą sprzyjać rozprzestrzenianiu się chorób przekazywanych drogą płciową, jak wirus HIV, oraz że konflikty i obozy osób wysiedlonych są pod tym względem krytycznymi okresami i miejscami,

- H. mając na uwadze, że kobiety wykorzystywane seksualnie w okresie konfliktu rzadko mają dostęp do ochrony, wsparcia psychologicznego, opieki lekarskiej i środków prawnych, które pomogłyby im przetrwać cierpienie i umożliwiłyby ukaranie ich oprawców,
- I. mając na uwadze, że przemoc małżeńska, występująca w każdej sytuacji konfliktowej, nie maleje po zakończeniu konfliktu, gdy walczący powracają do domów,
- J. mając na uwadze, że pragnące pokoju kobiety na całym świecie wykorzystywały sieć stowarzyszeń, aby wybudować pomost między walczącymi stronami oraz domagać się sprawiedliwości dla ich zaginionych najbliższych,
- K. mając na uwadze, że pokojowe ruchy kobiece nie zawsze świadomie wpisują się w perspektywę zmiany zasad i stosunków społecznych określających relacje władzy zachodzące między mężczyznami a kobietami,
- L. mając na uwadze, że obecność kobiet przy stołach negocjacyjnych oraz w ramach aktywnych ról w pokojowych procesach przejściowych stanowi niezbędny lecz niewystarczający krok w kierunku demokracji oraz że kobiety te potrzebują pomocy i wsparcia w tego rodzaju procesie rozwoju politycznego,
- M. mając na uwadze, że kilka wyjątkowych kobiet przeszło z opozycji politycznej na najwyższe stanowiska państwowe, jak Héléne Sirleaf w Liberii i Michelle Bachelet w Chile, lecz przypadki te są nadal zbyt rzadkie,
- N. mając na uwadze, że komisje na rzecz prawdy i pojednania ułatwiają proces pojednawczy w społeczeństwach po zakończeniu konfliktu, lecz uczestnictwo w nich kobiet jest ciągle zbyt niskie,
- O. mając na uwadze, że inicjatywy podjęte przez niektóre kraje lub organizacje międzynarodowe w celu włączenia problematyki płci do głównego nurtu polityki powinny zostać przyjęte z zadowoleniem i służyć jako przykłady dobrych praktyk,
- P. mając na uwadze, że kobiety zawsze walczyły i działały w ruchach oporu, lecz że w dzisiejszych czasach należą oficjalnie do sił zbrojnych wielu państw w imię równości kobiet i mężczyzn,
- Q. mając na uwadze, że zjawisko kamikaze jest stosunkowo nowe, ograniczone i zlokalizowane w krajach o tradycjach islamskich, oraz że niewiele kobiet zostaje kamikaze,
- R. mając na uwadze, że często beznadziejna sytuacja, w jakiej znajdują się te kobiety pod względem politycznym, osobistym i społecznym jest czynnikiem decydującym o ich zaangażowaniu,
- S. mając na uwadze, że dzisiejszy fundamentalizm gloryfikuje męczeństwo, na co narażone są kobiety uczestniczące w ruchu oporu i walczące na rzecz równości społecznej,
- T. mając na uwadze, że medialne nagłośnienie tego zjawiska zwiększa atrakcyjność popełnienia ataku samobójczego wśród młodych ludzi o kruchej psychice, ze względu na chwałę, jaka po ich śmierci spływa na rodzinę,
- 1. podkreśla potrzebę uwzględnienia aspektu płci jako głównego elementu badań nad pokojem, zapobiegania konfliktom i rozwiązywania ich, operacji pokojowych, odnowy i

odbudowy po zakończeniu konfliktu, a także w celu zapewnienia obecności kwestii płci w programach terenowych;

Kobiety jako ofiary wojny

2. przypomina znaczenie dostępu do usług opieki zdrowotnej z zakresu położnictwa w obozach dla uchodźców, zarówno w czasie konfliktów, jak i po ich zakończeniu – usług, bez których wskaźniki śmiertelności wśród matek i dzieci podnoszą się wraz z szerzeniem się chorób przenoszonych drogą płciową; podkreśla, że przemoc małżeńska, prostytutka i gwałty powszechne w takich okolicznościach zwiększają priorytet, jaki należy nadać tym usługom, łącznie z koniecznością umożliwienia kobietom rodzenia w warunkach szpitalnych bez potrzeby uzyskania uprzedniej zgody mężczyzny należącego do rodziny lub umożliwienia przerwania niechcianej ciąży i dostępu do pomocy psychologa; podkreśla potrzebę zagwarantowania wszystkim kobietom i dziewczynkom, które są ofiarami gwałtów, natychmiastowego dostępu do antykoncepcji doraźnej (postkoitalnej); uważa, że działania mające na celu zapewnienie poszanowania praw seksualnych i reprodukcyjnych pomoże zmniejszyć liczbę aktów przemocy seksualnej popełnianych w sytuacjach konfliktowych;
3. podkreśla, że wszystkie państwa zobowiązane są do położenia kresu bezkarności i do pociągnięcia do odpowiedzialności wszystkich odpowiedzialnych za ludobójstwo, zbrodnie przeciw ludzkości, zbrodnie wojenne, w tym związane z przemocą na tle seksualnym względem kobiet oraz dziewcząt, jak gwałt, niewolnictwo seksualne, przymusowa prostytutka, wymuszona ciąża, wymuszona sterylizacja oraz wszelkie podobne formy przemocy seksualnej oraz podkreśla obowiązek uznania tych czynów i potępienia ich jako zbrodnie przeciwko ludzkości i zbrodnie wojenne i w związku z tym zwraca uwagę na potrzebę wyłączenia ich, o ile to możliwe, z zakresu postanowień o amnestii;
4. domaga się, aby kobiety będące ofiarami napaści i przemocy podczas konfliktów mogły wnieść skargę do sądów międzynarodowych w warunkach zapewniających poszanowanie ich godności i ochronę ze strony sądu przed gwałtowną agresją i urazom psychicznym, jakim mogłyby ulec w czasie przesłuchań nie uwzględniających w żadnej mierze kwestii szoku emocjonalnego; domaga się dla nich zadośćuczynienia, zarówno na gruncie cywilnym jak i karnym, oraz wprowadzenia programów wsparcia, aby pomóc im w reintegracji gospodarczej, społecznej i psychologicznej;
5. uważa za niezwykle ważne zaprzestanie wykorzystywania dzieci-żołnierzy w konfliktach, w tym dziewczynek, które doświadczają tam prawdziwej niewoli seksualnej; nalega, aby wprowadzono dla dzieci długookresowe programy reintegracji psychologicznej, społecznej, edukacyjnej i ekonomicznej;
6. potępia przemoc wobec kobiet w każdych okolicznościach, ale żąda zerowej tolerancji wobec seksualnego wykorzystywania dzieci, młodych dziewcząt i kobiet podczas konfliktów zbrojnych i w obozach dla uchodźców; domaga się stosowania surowych sankcji, zarówno administracyjnych jak i karnych, wobec personelu humanitarnego, przedstawicieli instytucji międzynarodowych, sił pokojowych oraz dyplomatów, którzy się tego dopuszczają;
7. wyraża życzenie, aby w ramach interdyscyplinarnych programów udostępniono środki na zajęcie się problemem przemocy domowej, która wyraźnie narasta w okresie następującym po rozwiązaniu konfliktu z powodu ogólnej brutalizacji życia, poczucia zagrożenia

fizycznego i gospodarczego oraz urazów psychologicznych, jakim ulegli również mężczyźni; stwierdza, że przemoc domowa w okresie następującym po rozwiązaniu konfliktu jest tematem zaniedbywanym, do którego przywiązuje się niewielką wagę; a przecież problem ten utrwała hierarchię płci ustaloną jeszcze przed rozpoczęciem konfliktu i nasila urazy psychologiczne, jakim ulegają kobiety padające ofiarą przemocy (seksualnej);

8. podkreśla wielkie zaniepokojenie z powodu dużej liczby kobiet i dzieci wśród uchodźców i przesiedlonych zarejestrowanych przez instytucje międzynarodowe na skutek konfliktów zbrojnych i wojen domowych;
9. podkreśla specjalne potrzeby kobiet i dziewcząt odnośnie odminowywania oraz podkreśla fakt, że mimo iż miny przeciwpiechotne mogły być stosowane podczas operacji wojskowych to ich ofiarami padały najczęściej kobiety, dzieci i zwykli cywile, którzy ginęli lub tracili możliwość utrzymania się w wyniku doznanych okaleczeń; ponownie stwierdza, że UE musi promować przestrzeganie Konwencji Ottawskiej w sprawie zakazu użycia, składowania, produkcji i przekazywania min przeciwpiechotnych oraz ich zniszczenia, zwłaszcza w Afryce, ale również w Europie i innych krajach; wzywa UE do nasilenia starań w celu oczyszczenia obszarów pokonfliktowych z min, oraz do zapewnienia leczenia i rehabilitacji ofiar oraz odzyskania zaminowanych gruntów tak, aby ludność mogła na nich znów bezpiecznie mieszkać i pracować;

Kobiety jako twórczynie pokoju

10. podkreśla pozytywną rolę, jaką kobiety odgrywają w rozwiązywaniu konfliktów i zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zagwarantowanie odpowiedniej pomocy technicznej i finansowej w celu wsparcia programów umożliwiających kobietom pełny udział w prowadzeniu negocjacji pokojowych i zwiększających udział kobiet w społeczeństwie obywatelskim jako takim;
11. podkreśla pozytywną rolę kobiet podczas odbudowy po zakończeniu konfliktu, a zwłaszcza w programach rozbrojenia, demobilizacji i reintegracji (DDR), szczególnie kiedy takie programy są skierowane do dzieci-żołnierzy; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia pełnego udziału kobiet w programach DDR a szczególnie do przystosowania tych programów do reintegracji dzieci-żołnierzy;
12. zdecydowanie popiera apel potężnej koalicji organizacji kobiecych z Kosowa z dnia 8 marca 2006 r. na rzecz włączenia kobiet do siedmioosobowej międzynarodowej grupy negocjującej przyszły status regionu; ubolewa, że jak dotąd apel nie został wysłuchany;
13. nalega, aby kobiece ruchy na rzecz pokoju i organizacje kobiece były wspierane po zakończeniu konfliktu środkami pedagogicznymi, politycznymi, finansowymi i prawnymi, aby doprowadzić do powstania społeczeństwa demokratycznego dbającego o prawa kobiet, a także o równouprawnienie w reformach konstytucyjnych, legislacyjnych i politycznych; z zadowoleniem przyjmuje różne inicjatywy międzynarodowe, które obejmują działania w tym kierunku, takie jak inicjatywa Australii w Papui-Nowej Gwinei lub inicjatywa Norwegii na Sri Lance;
14. z zadowoleniem przyjmuje różne inicjatywy dotyczące stworzenia wskaźników szybkiego ostrzegania i nadzoru nad konfliktami uwzględniające szczególne właściwości płci, takie jak Fundusz Rozwoju na rzecz kobiet (UNIFEM), Rady Europy, Szwajcarskiej Fundacji na

Rzecz Pokoju, organizacji International Alert i Forum w sprawie Wczesnego Ostrzegania i Szybkiego Reagowania;

15. z zadowoleniem przyjmuje, że Rada zajęła się w 2005 r. wykonaniem rezolucji RB ONZ 1325(2000) w ramach europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony (EPBiO), odnosząc się również do włączania problematyki płci do głównego nurtu polityki, i zwraca się do Rady, aby nie zaniechała włączenia doradców ds. praw człowieka i równości kobiet i mężczyzn do sił cywilnych zajmujących się utrzymywaniem pokoju, którymi kieruje Unia Europejska, oraz zapewniła szkolenie w zakresie problematyki płci;
16. ponawia wezwanie do skutecznej kontroli parlamentarnej EPBiO;
17. podkreśla, że istotne jest stosowanie i dalsze opracowywanie ogólnych norm postępowania w działaniach prowadzonych w ramach EPBiO, przy zwróceniu odpowiedniej uwagi na zgodność tych zasad z zasadami rządzącymi innymi obszarami działalności prowadzonej przez UE w krajach trzecich, jak również wytycznych dotyczących ochrony ludności cywilnej w prowadzonych przez UE działaniach w zakresie zarządzania kryzysowego;
18. z wielkim zadowoleniem przyjmuje „dokument operacyjny” Rady przyjęty w listopadzie 2005 r. w sprawie wdrożenia rezolucji RB ONZ nr 1325(2000) w kontekście EPBiO;
19. wzywa UE do wspierania działań mających na celu znaczne zwiększenie liczby kobiet na wszystkich szczeblach misji EPBiO, w szczególności do zachęcania kobiet do kandydowania i do zgłaszania się na stanowiska oficerskie w wojsku, policji i dyplomacji w misjach EPBiO na jak najwcześniejszym etapie planowania tych misji;
20. wyraża przekonanie, że podczas planowania misji w ramach EPBiO należy wziąć pod uwagę włączenie lokalnych organizacji kobiecych w proces pokojowy, aby wykorzystać swoisty wkład, jaki mogą one wnieść oraz uznać szczególny sposób, w jaki kobiety są dotknięte przez konflikt;
21. zachęca UE do zwrócenia większej uwagi na obecność, przygotowanie, szkolenie i wyposażenie policji, która bierze udział w misjach wojskowych, gdyż oddziały policji stanowią podstawowy czynnik gwarantujący bezpieczeństwo ludności cywilnej, zwłaszcza kobiet i dzieci;
22. wyraża zadowolenie z faktu, że nowe misje pokojowe utworzone przez ONZ od 2000 r., obejmują doradców ds. równości płci oraz że, w 2003 r., takie stanowisko zostało utworzone w ramach Departamentu Operacji Pokojowych;
23. wnosi, o to aby nie zapominać o odważnych kobietach, które wybrały pokojowe formy oporu i które zapłaciły za ten opór, lub płacą w dalszym ciągu przebywając w więzieniu, areszcie domowym, lub też jako ofiary porwania;
24. podkreśla konieczność zwiększenia roli kobiet w procesie podejmowania decyzji politycznych podczas odbudowy państwa, a także zwiększenia ich obecności politycznej przy stole negocjacyjnym; wspiera w tym kontekście rezolucję RB ONZ 1325(2000) oraz swoją powyższą rezolucję z dnia 30 listopada 2000 r.;
25. uważa za konieczne promowanie zwiększonego udziału i obecności kobiet w mediach i platformach opinii publicznej, dzięki którym kobiety mogą wyrażać swoją opinię;

26. z zadowoleniem przyjmuje wsparcie, jakiego Komisja udziela przeprowadzaniu wolnych wyborów w krajach po zakończeniu konfliktu oraz gratuluje udziału kobiet w tych ramach wyborów; z zadowoleniem przyjmuje również fakt, że kobiety zostały wyznaczone, aby stać na czele niektórych misji wyborczych oraz pilnie wzywa do dalszego zwiększania liczby kobiet wśród przewodniczących misji wyborczych;
27. podkreśla ciągłą obecność dyskryminacji wobec kobiet związanej z dostępem do kapitału i środków takich jak żywność i edukacja, do technologii informatycznej, a także do opieki zdrowotnej i innych świadczeń społecznych oraz uważa, że zaangażowanie kobiet w działalność gospodarczą, zarówno na terenach wiejskich, jak i miejskich, ma kluczowe znaczenie dla wspierania ich pozycji społeczno-ekonomicznej w społeczeństwie po zakończeniu konfliktu; podkreśla pozytywną rolę, jaką odgrywa mikrokredyt we wzmocnieniu pozycji kobiet i wzywa wspólnotę międzynarodową do przedsięwzięcia kroków mających na celu zachęcenie do wykorzystywania go w krajach odbudowujących się po zakończeniu konfliktu;

Kobiety oraz wojna

28. potępia uzasadnianie męczeństwa, która godzi obecnie w młodych ludzi, w tym młode kobiety; wyraża przekonanie, że wzywanie do ataku samobójczego (kamikadze) prowadzi do zacierania granic pomiędzy żarliwością religijną, rozpaczliwym oporem wobec okupacji lub niesprawiedliwości a osiąganiem celów tego typu działań, którymi są niewinne ofiary cywilne;
29. zwraca uwagę na problem kobiet kamikaze i podkreśla, że gwałt jako narzędzie walki dotyczy wszystkich kobiet bez względu na różnice etniczne, religijne i ideologiczne; przypomina, że kobiety padające ofiarami gwałtu są napiętnowane i wykluczane społecznie, a nawet zabijane;
30. wyraża zadowolenie z faktu, że zjawisko to, jego rozpowszechnianie i manipulowanie nim przez media jest obecnie ujawniane przez niektóre władze islamskie, w imię samego Koranu, który propaguje szacunek dla życia;
31. wzywa do zbadania politycznych, społecznych lub kulturowych przyczyn ataków samobójczych popełnianych w duchu zemsty rodowej i wzywa usilnie społeczność międzynarodową do działań na rzecz przestrzegania prawa międzynarodowego oraz do dążenia do przywrócenia pokoju, wszędzie tam gdzie kobiety zostały lub mogą zostać zwerbowane do popełnienia ataków samobójczych;

Zalecenia

32. wspiera wszystkie zalecenia, które począwszy od wyżej wymienionej rezolucji RB ONZ 1325(2000), zmierzały do poprawy losu kobiet podczas konfliktów i wzywa Radę i Komisję do włączenia i wdrożenia swoich zaleceń, a w szczególności tych zawartych w wyżej wymienionej rezolucji z dnia 30 listopada 2000 r., bezzwłocznie do wszystkich swoich polityk;
33. stwierdza, że pomimo rezolucji, apeli i zaleceń różnych instytucji międzynarodowych i europejskich, kobiety wciąż nie mają pełnego udziału w zapobieganiu konfliktom, rozwiązywaniu konfliktu, w operacjach utrzymania i przywracaniu pokoju; zauważa zatem, że problem nie polega na formułowaniu nowych zaleceń, i zwraca się o przedstawienie

konkretnego programu działań, wskazującego kierunki ich wdrażania, oceniającego przeszkody oraz określającego sposoby kontrolowania rezultatów; Parlament Europejski otrzyma roczne sprawozdanie z wykonania tego programu;

34. podkreśla znaczenie udziału kobiet w misjach dyplomatycznych oraz zachęca państwa członkowskie do rekrutowania większej liczby kobiet do służb dyplomatycznych oraz do kształcenia kobiet dyplomatów w zakresie technik negocjacyjnych i mediacyjnych w celu sporządzenia listy kobiet wykwalifikowanych do pracy na stanowiskach związanych z pokojem i bezpieczeństwem;
35. wzywa do stosowania koncepcji „wymiaru sprawiedliwości w okresach przejściowych” do procesów pokojowych oraz przechodzenia na demokrację i praworządność, przy poszanowaniu praw ofiar, godności kobiet świadków oraz udziału kobiet w tworzonych komisjach śledczych na rzecz pojednania, oraz do włączenia aspektów związanych z płcią do środków przyjmowanych przez te komisje;
36. proponuje ograniczyć zalecenia do istoty rzeczy, czyli do żądania od instytucji dążenia do osiągnięcia synergii konkretnych działań, jakie należy podjąć, z działaniami innych instytucji międzynarodowych dążących do osiągnięcia tych samych celów i wykorzystywania w jak największym stopniu, jako bodźców i dźwigni, nowych instrumentów finansowych zawartych w ramach finansowych na lata 2007-2013;
37. zaleca, aby Komisja, Rada i państwa członkowskie wspierały wprowadzenie wychowania na rzecz pokoju i poszanowania godności jednostki oraz równości płci we wszystkich programach edukacyjnych i szkoleniowych w państwach i regionów pogrążonych w konfliktach, w celu rozwijania w tych społecznościach ducha pokoju i wrażliwości na prawa kobiet, również za pośrednictwem wysłannictwa złożonego z urzędników UE i innych międzynarodowych organizacji niosących pomoc; zaleca włączenie do tego projektu lokalnych organizacji kobiet, stowarzyszeń matek, wychowawców na obozach młodzieżowych i nauczycieli;
38. zwraca się do Komisji, aby informowała Parlament o wdrożeniu wytycznych w sprawie dzieci i konfliktów zbrojnych z 2003 r.;
39. zaleca państwom członkowskim rozszerzenie programów przyjmowania dzieci i młodzieży przybywających do państw członkowskich, pochodzących z regionów pogrążonych w konfliktach, aby wydostać ich ze świata, w którym panuje przemoc i rozpacz i który sam w sobie rodzi przemoc, także wobec kobiet; zwraca się do Rady o wezwanie państw członkowskich do ułatwienia tego przyjmowania, bez stwarzania zbędnych przeszkód; nalega, aby uzgodniono z państwami tranzytowymi, aby nie hamowały one tych programów humanitarnych;
40. zwraca się do Komisji o wsparcie inicjatyw pokojowych uruchamianych przez kobiety w ramach stowarzyszeń, a w szczególności inicjatyw wielokulturowych, transgranicznych i regionalnych, poprzez wsparcie polityczne, techniczne i finansowe dla stowarzyszeń zaangażowanych w rozwiązywanie konfliktów i budowanie pokoju; nalega, aby Rada zapewniała ich przekazywanie na szczeblu politycznym organom decyzyjnym państw, których to dotyczy; zachęca Parlament Europejski, a w szczególności Komisję Kobiet i Równouprawnienia, do ustanowienia wspólnych komitetów dla stref pogrążonych w konfliktach, obejmujących kobiety działające w tych sieciach oraz posłów Parlamentu Europejskiego;

41. wzywa Komisję i innych darczyńców do przeznaczania zasobów na wsparcie tworzenia potencjału przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego, szczególnie lokalnych grup kobiet zaangażowanych w pokojowe rozwiązywanie konfliktów, a także do zapewnienia pomocy technicznej oraz szkoleń zawodowych;
42. uważa za bezwzględnie konieczne, aby Komisja utrzymała inicjatywę europejską na rzecz demokracji i praw człowieka jako specyficzny instrument zawarty w ramach finansowych na lata 2007-2013; przypomina, że w przeszłości umożliwił on wprowadzenie wezwań do składania ofert i stworzenie specjalnych linii budżetowych przeznaczonych na prawa kobiet, bez uzyskiwania zgody miejscowych rządów; zwraca się do Komisji, aby upewniła się, że w instrumencie stabilności zarządzanie konfliktami obejmuje wymiar dotyczący płci, umożliwiający stawienie czoła problemom kobiet na wszystkich etapach konfliktu;
43. żąda, aby problematyka płci była propagowana w sposób widoczny i rozszerzona w sposób weryfikowalny we wszystkich instrumentach finansowych, a zwłaszcza w instrumencie przedakcesyjnym, w europejskiej polityce sąsiedztwa oraz w instrumencie współpracy na rzecz rozwoju i współpracy gospodarczej, a także w instrumencie stabilności, i aby stanowiła ono integralną część warunków układów o stowarzyszeniu;
44. podkreśla, że programy strategiczne i programy działania państw będą stanowić doskonały nośnik włączania problematyki płci do głównego nurtu polityki, o ile będzie istniała obustronna wola polityczna; żąda, aby wszystkie działania z zakresu EPBiO wdrażały rezolucję RB ONZ 1325(2000) oraz swoją wymienioną wyżej rezolucję z dnia 30 listopada 2000 r. i aby Parlament Europejski otrzymywał roczne sprawozdania w tym zakresie;
45. żąda aby prawo do zdrowia reprodukcyjnego było chronione i uznawane za priorytet Komisji w jej działaniach dotyczących współpracy oraz w instrumencie stabilności w odniesieniu do regionów pogrążonych w konflikcie, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w liniach budżetowych;
46. podkreśla potrzebę lepszej kontroli dystrybucji żywności, odzieży i środków higienicznych takich jak podpaski higieniczne w trakcie operacji nagłych i zwraca się z prośbą do międzynarodowych agencji humanitarnych o podjęcie działań zapewniających ochronę w obozach dla uchodźców i o przyczynienie się do polepszenia takich działań w celu zmniejszenia ryzyka stosowania przemocy i wykorzystywania seksualnego wobec kobiet i dziewcząt oraz o stworzenie programu dotyczącego zdrowia reprodukcyjnego w obozach dla uchodźców i do zapewnienia wszystkim kobietom i dziewczętom, które zostały zgwałcone, natychmiastowego dostępu do profilaktyki po gwałcie;
47. zaleca rozpoczęcie współpracy Parlamentu Europejskiego, Rady Europy, NATO, wszystkich kompetentnych organów ONZ, w tym UNIFEM, OBWE i ewentualnie innych instancji międzynarodowych efektywnie działających w tej dziedzinie, aby ustanowić wskaźniki informujące o udziale kobiet i mężczyzn, możliwe do kontrolowania podczas konfliktów, i które mogą być włączone do nowych instrumentów z zakresu polityki zagranicznej i rozwoju i służyć jako narzędzie szybkiego ostrzegania;
48. uważa, że udział kobiet na wszystkich poziomach życia społecznego, gospodarczego i politycznego na wszystkich jego poziomach w krajach wychodzących z konfliktu powinien być taki sam jak udział mężczyzn; jest świadomy tego, że te parytety nie mogą od razu doprowadzić do osiągnięcia równości, biorąc pod uwagę kulturę i zmiany społeczne w państwach, o których mowa; zwraca się zatem do Komisji o wspieranie zwiększenia

uczestnictwa kobiet w swoich programach działania dotyczących realizacji rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ 1325(2000), nadzorowania ich rozwoju w kierunku osiągnięcia równości i przedstawiania wyników Parlamentowi Europejskiemu;

49. wspiera należyte wdrażanie klauzul dotyczących praw człowieka w porozumieniach z krajami trzecimi i zasad międzynarodowego prawa humanitarnego i związanych z nim umów międzynarodowych, szczególnie w odniesieniu do praw i potrzeb kobiet;
50. uważa, że nadanie Kodeksowi Postępowania Unii Europejskiej w sprawie wywozu broni mocy wiążącej, poprzez zmniejszenie liczby konfliktów zbrojnych w świecie przyczyni się do zmniejszenia doznawanych przez kobiety cierpień;
51. zaleca, aby Parlament Europejski zajął się atakami samobójczymi dokonywanymi przez kobiety, zainicjował badania na ten temat i zamknął je konferencją, na którą zostaną zaproszeni naukowcy i inne pochodzące z danych państw osoby kompetentne w kwestiach dotyczących płci oraz islamskie władze religijne;

o

o o

52. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, jak również państwom członkowskim, państwom przystępującym oraz kandydującym do członkostwa.